

NATURVERNFORBUNDET I MØRE OG ROMSDAL
c/o Øystein Folden Rasta 4
6630 TINGVOLL

Trondheim, 22.03.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/4492

Saksbehandler:
Anders Braa

Avgjørelse i klagesak - tillatelse til skadefelling av jerv i Rauma kommune 8. august 2023

Vi viser til klage på Statsforvalteren i Møre og Romsdal sitt vedtak 8. august 2023. Vedtaket er en forlengelse av Statsforvalterens vedtak av 28. juli 2023. Klagesaken ble oversendt til oss 1. mars 2024. Naturvernforbundet i Møre og Romsdal sendte klage 10. august 2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren i Møre og Romsdal forlenget skadefellingstillatelsen gitt 28. juli 2023 fra 8. august til 19. august 2023 til skadefelling av jerv i beiteområdet til Ulvådalen sausankerlag SA. Bakgrunnen var søknad fra sausankerlaget og nye funn av påviste tap av sau og lam til jerv innenfor beiteområdet. Det ble ikke felt jerv i medhold av denne tillatelsen.

Klagene

Klagen fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- Fellingsområdet er innenfor forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal. Dette området er lite og må ha en del jerv for å oppfylle forvaltningsmålet innenfor forvaltningsområdet
- Bestanden i Møre og Romsdal er en viktig del av den sørvestlige delbestanden med genetiske særtrekk.
- Innenfor forvaltningsområdet må andre forebyggende tiltak enn felling prioriteres
- Statsforvalter har ikke nevnt at lisensfellingskvoten innenfor forvaltningsområdet er påklaget
- Felling av mordyr vil gi dårlige overlevelsesmuligheter for valpene
- Avgrensningen av fellingsområdet er ikke etterprøvbart
- Det er ikke nevnt at det er tre klager på det opprinnelige vedtaket

- Lengre gyldighetstid øker sannsynligheten for felling
- Momenter fra klagen er ikke vurdert i forbindelse med det nye vedtaket
- Klagerne på opprinnelig vedtak får ikke kopi av vedtak om forlenget virketid
- Krav om oppsettende virkning er ikke behandlet

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til Statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Statsforvalterens vedtak foreligger som en epost i saken og på Miljøvedtaksregisteret. Muntlig tillatelse eller avslag kan ofte være nødvendig i akutte skadesituasjoner, men de skal normalt følges opp av skriftlige vedtak i samsvar med gjeldende underskriftsrutiner og regler for offentlig saksbehandling. Muntlige tillatelser eller uformelle skriftlige tillatelser må følges opp så snart som mulig med formelle tillatelser som legges ut på Miljøvedtaksregisteret.

Fellingstillatelsen er avgrenset til "beiteområdet i bruk av Ulvådalen sausankerlag", med vilkår om at fellingsforsøk blir konsentrert til nærområde til der tapene har skjedd. Dette er en områdebeskrivelse som er vanskelig å etterprøve. Avgrensing av fellingsområdet bør tegnes i kart eller beskrives tydelig når det er mulig ved hjelp av infrastruktur, terrengformasjoner e.l.

Jerv er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Overordnede vilkår for fellingstillatelsen er at fellingingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Når det gjelder vilkåret om bestandens overlevelse, viser vi til nemnda sine vurderinger for fastsettelse av kvote for betinget skadefelling av jerv i 2023/2024. Kvoten ble fastsatt til 5 jerver 26. mai 2023. Samme dag fastsatte nemnda en kvote på totalt 34 jerver for kommende lisensfellingsperiode. Begge totalkvotene er stadfestet av Klima- og miljødepartementet etter klagebehandling, men departementet endret lisensfellingskvoten slik at hunndyrkvoten ble redusert innenfor forvaltningsområdet i Trøndelag og kvoten for forvaltningsområdet i Møre og Romsdal ble satt til null jerver. Skadefellingskvoten belaster lisensfellingskvoten. Siden kvotevedtakene er det felt 12 jerver i region 6 per 21. mars 2024. Av disse er 1 jerv felt i Møre og Romsdal utenfor forvaltningsområdet.

Områdets betydning som beitemark / Betydning som rovviltprioritert område

Innenfor Ulvådalen sausankerlag ble det sluppet om lag 1000 sau og lam i 2022, jf. Kilden (NIBIO).

I 2023 ble det påvist i alt 16 ynglinger av jerv i region 6. Gjennomsnittlig antall ynglinger siste tre år etter at Statens naturoppsyn har foretatt hiuttak er 12, 3 ynglekull. Det er over bestandsmålet på 10 årlige ynglinger i region 6. Forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 har fastsatt at delmålet for Møre og Romsdal er 3 årlige ynglinger av jerv, og målet bør fortrinnsvis oppnås innenfor forvaltningsområdet. I 2023 ble det påvist 2 ynglinger i Møre og Romsdal, begge innenfor forvaltningsområdet. Gjennomsnittlig antall ynglinger i fylket siste 3 år er 3 ynglinger. Av disse var det 6 ynglinger innenfor forvaltningsområdet.

Miljødirektoratet legger til grunn at skadefelling av en jerv ikke vil være til skade for bestandens overlevelse.

Skader og skadepotensial

Ifølge Rovbase ble det funnet i alt 13 påviste skader på sau og lam fra jerv innenfor Ulvådalen sausankelag sitt beiteområde fra beitestart til 8. august 2023. Direktoratet legger til grunn at de reelle tapene til jerv var høyere. Statsforvalteren utbetalte i 2022 erstatning for tap av 217 sau og lam til jerv i Rauma kommune. Potensialet for ytterligere skade var stort. I 2023 ble det erstattet 320 sau og lam som tapt til jerv i Rauma kommune.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

I begynnelsen av august er det lite realistisk å vurdere forebyggende tiltak som skiller sau fra rovdyr, som tidlig sanking. Statsforvalteren legger til grunn at det ikke er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak enn felling som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade.

Etter departementet sin klageavgjørelse ble det ikke åpnet for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Det er likevel mulig å benytte kvoten for betinget skadefelling når kriteriene etter rovviltforskriften § 9 er oppfylt. Direktoratet er enig med Statsforvalter at det var en akutt skadesituasjon i Ulvådalen, og at en fellingstillatelse var en mulighet for å rette fellingen mot det skadegjørende individet.

Konklusjon

Direktoratet finner at Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har vurdert skadefellingssøknaden i samsvar med rovviltforskriften § 9, og finner ikke grunnlag for å endre vedtaket av 8. august 2023.

Klagen blir ikke tatt til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Erik Lund
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
ULVÅDALEN SAUSANKELAG SA
RAUMA KOMMUNE
Roviltnemnda i region 6

Postboks 2520	6404	MOLDE
Postboks 19	6301	ÅNDALSNES
Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Postboks 2600	7734	STEINKJER